

UZASADNIENIE

Decyzją z 12.01.2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z urzędu ponownie ustalił dla C. W. wysokość emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej od 9.04.2014 r. od dnia, od którego podjęta byłaby wypłata tej emerytury.

Podstawa obliczenia emerytury nie podlega pomniejszeniu o kwoty pobranych wcześniejszych emerytur. Wysokość emerytury obliczona została od podstawy obliczenia niepomniejszonej o kwoty pobranych wcześniejszych emerytur. Podstawa obliczenia emerytury wynosi 363893,18 zł (...).79 zł + 302259,39 zł). Wysokość emerytury od 9.04.2014 r. wynosi 1435,47 zł. Przy ustalaniu wysokości emerytury Zakład uwzględnił wszystkie zmiany w wysokości świadczenia, jakie miały miejsce od dnia jej przyznania do dnia 31.12.2020 r. w tym zmian wynikających z waloryzacji, jakimi emerytura była objęta oraz zmiany wynikające z załatwienia zgłoszonych wniosków. Wysokość emerytury od 1.01.2020 r. wynosi 1735,52 zł.

Emerytura ustalona w n/n decyzji nadal jest świadczeniem mniej korzystnym od dotychczas pobieranej wcześniejszej emerytury przyznanej decyzją z 16.12.2008 r. wobec czego Zakład podał, że będzie kontynuował wypłatę tej emerytury.

(decyzja k. 67/68 akt ZUS)

Odwołanie od w/w decyzji złożyła ubezpieczona C. W., wnosząc o jej zmianę i dokonanie przeliczenia jej emerytury.

Uzasadniając swoje żądanie skarżąca podniosła, że w/w decyzja jest błędna z dwóch względów. Po pierwsze, argumentowała, że ZUS wyliczył podstawę obliczenia emerytury na kwotę 363892,18 zł, na którą składają się dwie kwoty: 61632,79 zł - kwota składek zewidencjonowanych oraz 302259,39 zł - kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego, a wysokość emerytury od 9.04.2014 r. wynosi 1435,47 zł. Zarzuciła, że ZUS pominął decyzję z dnia 29 lipca 2015 roku znak (...), w której dokonano korekty kapitału początkowego i ustalono, że kwota skorygowanego i zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 318531,09 zł (zmiana była związana ze zmianą przeliczania urlopu wychowawczego). Z powyższego skarżąca wywodziła, że kwota aktualnej podstawy obliczenia emerytury powinna być wyższa i wynosić: 318531,09 zł + 61632,79 zł = 380163,88 zł zaś kwota emerytury: 1499,66 zł. Różnica wynosi 64,19 zł. Podniosła też, że ZUS stwierdził, iż przy ustalaniu wysokości emerytury Zakład uwzględnił wszystkie zmiany w wysokości świadczenia, jakie miały miejsce od dnia jej przyznania do dnia 31.12.2020 r., w tym zmiany wynikające z waloryzacji jakimi emerytura była objęta oraz zmiany wynikające z załatwienia zgłoszonych wniosków. Powyższe wyliczenia wskazują według skarżącej, że twierdzenie ZUS jest błędne, bowiem ZUS nie uwzględnił tych elementów i nieprawidłowo wyliczył podstawę obliczenia emerytury.

Po drugie, odwołująca podniosła, że ZUS stwierdził, iż podstawa obliczenia emerytury nie podlega pomniejszeniu o kwoty pobranych wcześniejszych emerytur, a tymczasem pominął, że począwszy od dnia przyznania emerytury w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego decyzją z dnia 25.04.2014 r. do dnia wydania zaskarżonej decyzji, czyli przez ponad 6 lat emerytura wnioskodawczyni była zaniżana, poprzez pomniejszanie podstawy- obliczenia emerytury o kwoty wcześniej pobranych emerytur - to jest o kwotę 72767,25 zł. Dodała, że otrzymywała emeryturę w kwocie 1148,42 zł, a powinna otrzymywać o kwotę co najmniej 287 zł wyższą do lipca 2015 roku, czyli do korekty kapitału, zaś po korekcie - wyższą o 351,24 zł, czyli 1499,66 zł. Wywodziła, że w ciągu 6 lat ZUS pomniejszył emeryturę o kwoty:

- za okres od kwietnia 2014 r. (przyznanie emerytury) do czerwca 2015 r. - 14 miesięcy x 287 zł = 4018 zł

- za okres od lipca 2015 r. (korekta kapitału) do grudnia 2020 r. - 5 lat i 5 miesięcy, czyli 65 miesięcy x 351,24 zł = 22830,60 zł,

konkludując, że w ciągu całego okresu od przyznanie emerytury do jej przeliczenia z urzędu obniżono należną jej emeryturę o kwotę 26.848,60 zł brutto.

Podniosła też, że na swojej stronie ZUS informuje, że emerytura w nowej wysokości będzie przysługiwać od dnia, od którego ZUS podjął wypłatę emerytury powszechnej, czyli od kwietnia 2014 roku. Zarzucała, że mimo iż należy jej się wyższa emerytura to ZUS ustalił, że jest ona niższa od dotychczas otrzymywanej. Argumentowała, że jest to dla niej niezrozumiałe wyliczenie matematyczne, wnosząc o wyjaśnienie przez Zakład sposobu w jaki dokonał wyliczeń, co do podstawy prawnej braku wyrównania i dlaczego ZUS ustalając na dzień 9 kwietnia 2014 r. emeryturę w wysokości 1435, 47 zł w miejsce ustalonych 1148,42 zł, stwierdzi, że emerytura jest niższa od dotychczas otrzymywanej, a także wskazania przez pozwanego, gdzie się zgubiła się korekta jej kapitału.

(odwołanie k. 3-4)

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy, reprezentowany przez radcę prawnego, wniósł o jego oddalenie. Odnosząc się do zarzutu wnioskodawczyni, iż organ rentowy nieprawidłowo przeliczył wysokości emerytury, bowiem wg ubezpieczonej Zakład dokonał przeliczenia bez uwzględnienia korekty kapitału początkowego dokonanej decyzją z dnia 29 lipca 2015 r., pozwany wyjaśnił, że ZUS decyzją z dnia 12 stycznia 2021 r. ustalił ponownie wysokość emerytury (...) bez pomniejszania o kwoty pobranych wcześniej emerytur. Wysokość emerytury (...) od 1 stycznia 2021 r. wynosi 1735,52 zł i jest świadczeniem mniej korzystnym od dotychczas pobieranej wcześniejszej emerytury. Pozwany wskazał, że przy ustalaniu wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił wszystkie zmiany w wysokości świadczenia, jakie miały miejsce od dnia jej przyznania do 31 grudnia 2020 r., a w tym zmiany wynikające z waloryzacji, jakimi emerytura była objęta oraz zmiany wynikające z załatwienia zgłoszonych wniosków. Pozwany podał, że podstawa obliczenia emerytury została określona w sposób prawidłowy na kwotę 363892,18 zł (61632,79 zł kwota składek zaewidencjonowanych + 302259,39 zł kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego). Organ rentowy wyjaśnił, że przyjął kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego w kwocie 318.531,09 zł, ponieważ korekta kapitału początkowego w tym zakresie nastąpiła na wniosek ubezpieczonej złożony w dniu 10 czerwca 2015 r., natomiast zaskarżoną decyzją ZUS ustala wysokość emerytury na dzień 9 kwietnia 2014 r. Kwota wyliczonej emerytury wynosi 1.435,47 zł. Emerytura po przeliczeniu kapitału początkowego na wniosek z dnia 10 czerwca 2015 r. z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 1.535,66 zł. Pozwany stwierdził, że emerytura pozostaje nadal świadczeniem mniej korzystnym od wcześniejszej emerytury. W konkluzji pozwany wniósł o oddalenie odwołania.

(odpowiedź na odwołanie k. 6)

Wnioskodawczyni w piśmie procesowym z 23.04.2021 r. (data nadania - k. 12) podtrzymała odwołanie i zajęte w sprawie stanowisko wraz z przedstawionymi przez nią obliczeniami. Zarzuciła, że ZUS nie wydał żadnej innej nowej decyzji w jej sprawie poza zaskarżoną decyzją z dnia 12 stycznia 2021 r., ani też nie wypowiedział się co do jej żądania zwrotu nie wypłaconych kwot emerytury, które nie zostały wypłacone na skutek obniżenia emerytury o sumę kwot pobranych emerytur. Argumentowała, że stanowisko i wyliczenia ZUS budzą wątpliwości skoro pozwany stwierdził, że jej emerytura po prawidłowym wyliczeniu, tzn. bez odejmowania sumy kwot wcześniej pobranych emerytur, i po wszystkich waloryzacjach jest i tak niższa od obecnie otrzymywanej. Według skarżącej jest to stanowisko nieprawidłowe ponieważ: jeżeli przyjąć, że na dzień ustalenia wysokości emerytury, tj. na dzień 9 kwietnia 2014 r. otrzymywałabym emeryturę nie w kwocie 1148,42 zł - jak dotychczas, lecz w kwocie 1435,47 zł, to uwzględniając te same wysokości waloryzacji kwota obecnie otrzymana musi być wyższa od obliczonej przez ZUS. Dodatkowo zaznaczyła, że w dniu 10 czerwca 2015 r. nastąpiła korekta kapitału początkowego, podnosząc, że to również podwyższyłoby kwotę jej emerytury. Z powyższego wywodziła, że ZUS musiał zatem popełnić, w którymś momencie wyliczeń błąd rachunkowy na jej niekorzyść. W związku z tym wniosła o zobowiązanie ZUS do przedstawienia wyliczeń waloryzacji emerytury - porównawczo - w odniesieniu do tej pierwotnie otrzymywanej z pomniejszaniem o wcześniej otrzymane emerytury - czyli waloryzacje kwoty 1148,42 zł oraz tej którą od 9 kwietnia 2014 r. powinna faktycznie otrzymywać, czyli waloryzację kwoty 1435,47 zł, która następnie uległa korekcie w czerwcu 2015 r. z kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego 302.259,39 zł na kwotę 318.531,09 zł wraz z kwotą składek zewidencjonowanych, która nie uległa zmianie i wynosiła 61.632,79 zł. Podniosła, że nielogiczne i niepoprawne matematycznie jest twierdzenie pozwanego, że waloryzowanie tymi samymi współczynnikami kwot 1148,43 zł i

1435,47 zł (plus korekta kapitału w czerwcu 2015 r.) daje taki rezultat, że waloryzacja kwoty 1148,43 zł jest nadal korzystniejsza i wyższa.

(pismo procesowe wnioskodawczyni k. 10-11)

W piśmie procesowym z 27.05.2021 r. pełnomocnik organu rentowego przedstawił porównawczo kwoty brutto zwaloryzowanego świadczenia (...) z pomniejszeniem i bez pomniejszenia w poszczególnych okresach:

(...) z pomniejszeniem / (...) bez pomniejszenia

9.03.2014 r.-28.02.2015 r.	- 1148,42 zł	- 1435,47 zł
1.03.2015 r.-31.05.2015 r.	- 1184,42 zł	- 1471,47 zł
Ponowne ustalenie kapitału początkowego:		
1.06.2015 r.-28.02.2016 r.	- 1248,61 zł	- 1535,66 zł
1.03.2016 r.-28.02.2017 r.	- 1251,61 zł	- 1539,35 zł
1.03.2017 r.-28.02.2018 r.	- 1261,61 zł	- 1549,35 zł
1.03.2018 r.-28.02.2019 r.	- 1299,21 zł	- 1595,52 zł
1.03.2019 r.-28.02.2020 r.	- 1369,21 zł	- 1665,52 zł
1.03.2020 r.-31.12.2020 r.	- 1439,21 zł	- 1735,52 zł

Pozwany stwierdził, że jednak emerytura wcześniejsza ustalona decyzją z dnia 16 grudnia 2008 r. jest świadczeniem korzystniejszym. Na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiła 1758,88 zł.

(pismo procesowe pełnomocnika organu rentowego k. 19)

Na rozprawie z 22.11.2021 r. pełnomocnik wnioskodawczyni, w osobie adwokata, poparł odwołanie, wnosząc dodatkowo o to by pozwany ustosunkował do kwestii zwrotu emerytury z uwzględnieniem obowiązku niepomniejszenia w związku z wyrokiem TK.

(stanowisko pełnomocnika wnioskodawczyni – e-prot. z 22.11.2021 r.: 00:01:32)

Na rozprawie z 25.04.2022 r. pełnomocnik wnioskodawczyni poparł odwołanie i oświadczył, że nie zgłasza żadnych uwag do podstawowej opinii biegłego ds. rachunkowości.

Pełnomocnik ZUS wniósł natomiast o oddalenie odwołania, oświadczając, że świadczenie na 9.04.2014 r. zostało ustalone prawidłowo, jak i emerytura ustalona w 2015 r. jest prawidłowa. Jednocześnie pełnomocnik ZUS oświadczył,

że wycofuje się z ostatniego stanowiska złożonego w piśmie z dnia 13.12.2021 r., które wpłynęło do sądu w dniu 9.02.2022 r., a w którym stwierdzono, że opinia biegłego i daty są zgodne ze stanowiskiem ZUS, gdyż przed terminem n/n rozprawy pełnomocnik pozwanego dostrzegł, że biegła wadliwie zwaloryzowała emeryturę, albowiem pierwsza waloryzacja roczna powinna być w 2015 r. Świadczenie należało się od kwietnia 2014 r. Pełnomocnik ZUS oświadczył, że jeżeli chodzi o waloryzację kwartalną to nie zachodzi niezgodność. Dodał, że biegła zwaloryzowała świadczenie wskaźnikiem za 2014 r. a świadczenie to zostało przyznane w 2014 r. Oświadczyła też, że nie wiadomo dlaczego biegła przyjęła wskaźnik waloryzacyjny świadczenia za 2020 rok w wysokości 4,04 % podczas, gdy było to 3,56 % lecz nie mniej niż 70 zł w przypadku emerytury, dodając, że podobnie wadliwy wskaźnik został zastosowany w 2019 r., dodając końcowo, że być może kwota graniczna 70 zł, do której emerytura mogła wzrosnąć w konsekwencji dawała wyższy wskaźnik niż przewidział ustawodawca.

(stanowiska pełnomocników stron – e-prot. z 25.04.2022 r.: 00:01:03, 00:01:34, 00:04:25, 00:13:07)

W piśmie procesowym z 23.05.2022 r. pełnomocnik ZUS podtrzymał zajęte stanowisko, wywodząc, że zgodnie z uzupełniającą opinią biegłego decyzja jest prawidłowa.

(pismo procesowe pełnomocnika ZUS k. 93)

Na rozprawie z 27.07.2022 r. pełnomocnik wnioskodawczynie poparł odwołanie, oświadczając, że w sprawie chodzi o wybranie najkorzystniejszego wariantu. Pełnomocnik wnioskodawczynie wniósł o zwrócenie się do ZUS-u jaka kwota emerytury jest wypłacana na dzień 1.03.2022 r. oraz czy w wyniku zmiany kapitału początkowego i wysokości emerytury po dacie zaskarżonej decyzji z 12.01.2021 r. Zakład wypłacał wyrównanie świadczenia i z jakich danych to wynika.

(stanowisko pełnomocnika wnioskodawczynie – e-prot. z 27.07.2022 r.: 00:01:01, 00:25:18)

Na ostatnim terminie rozprawy z 16.05.2023 r. – bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku w n/n sprawie – pełnomocnicy stron podtrzymali zajęte stanowiska.

(stanowiska pełnomocników stron – e-prot. z 16.05.2023 r.: 00:01:03, 00:01:34, 00:04:25, 00:13:07)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczynie - **C. W.** urodziła się (...)

(okoliczność bezsporna)

W decyzji z **17.10.2003** r. ustalono dla wnioskodawczynie kapitał początkowy od 1.01.1999 r. w kwocie 94.777,32 zł.

(okoliczność bezsporna, a nadto decyzja k. 21/22 akt kapitałowych)

Na mocy decyzji z **16.12.2008** r. ubezpieczona była uprawniona **od 9.12.2008 r.** do emerytury w wieku obniżonym (art. 46 ustawy o emeryturach i rentach z FUS) w wysokości 957,09 zł brutto, tj. 811,95 zł netto.

(okoliczność bezsporna, a nadto decyzja k. 54 plik II akt ZUS)

W dniu 8.04.2014 r. ubezpieczona złożyła wniosek o emeryturę w związku z ukończeniem powszechnego wieku emerytalnego.

(wniosek k. 1 akt emerytalnych)

Decyzją z **25.04.2014 r.** Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpoznaniu w/w wniosku, przyznał ubezpieczonej emeryturę od **9.04.2014 r.**, tj. od osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, której wysokość obliczono z zastosowaniem art. 25 ust 1 b ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń

Spółecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.), czyli podstawę emerytury pomniejszono o sumę kwot pobranych emerytur. Zakład do obliczenia emerytury uwzględnił:

- kwotę składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji 61632,79 zł
- kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego 302259,39 zł
- sumę kwot pobranych emerytur 72767,25 zł,
- średnie dalsze trwanie życia 253,50 miesięcy,
- emerytura wyniosła 1148,42 zł i została obliczona przez ZUS zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej w następujący sposób $[(...),79 + (...),39] - (...),25 / 253,50 = 1148,42$ zł.

Wypłata emerytury została zawieszona, gdyż korzystniejszym świadczeniem była dotychczasowa emerytura obliczona w myśl art. 53 ustawy emerytalnej. Świadczenie będzie wypłacane w dotychczas ustalonej wysokości.

(decyzja k. 17/18 akt emerytalnych)

Decyzją z **27.02.2015** r., po rozpoznaniu wniosku z 17.02.2015 r. dokonano przeliczenia emerytury wnioskodawczyni od 1.02.2015 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Podstawa wymiaru po waloryzacji wynosi od 1.03.2015 r. 1730,16 zł. Po zmianie stażu pracy, do którego doliczono okres od 28.01.2014 r. do 31.01.2015 r., emerytura wynosi 1522,29 zł. Emerytura po waloryzacji od 1.03.2015 r. przysługuje w kwocie 1558,29 zł brutto, a 1304,04 zł netto miesięcznie.

(decyzja k. 35/36 akt emerytalnych)

W dniu 10.06.2015 r. ubezpieczona złożyła wniosek o ponowne ustalenie kapitału początkowego według nowych zasad za okres opieki nad dzieckiem (art. 174 ust. 2 a ustawy emerytalnej).

(okoliczność niesporna, a nadto wniosek k. 49/50 akt emerytalnych)

W decyzji z **24.07.2015** r. o ponownym ustaleniu kapitału początkowego ZUS po rozpoznaniu w/w wniosku ubezpieczonej z 10.06.2015 r. w związku z przepisami wprowadzonymi ustawą z 5.03.2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. z 2015 r., poz. 562) ponownie ustalił wartość kapitału początkowego na dzień 1.01.1999 r. w kwocie 101751,65 zł.

(okoliczność bezsporna, a nadto decyzja k. 47/48 akt kapitałowych)

Decyzją z **29.07.2015** r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpoznaniu w/w wniosku z **10.06.2015** r., ponownie ustalił wysokość emerytury z uwzględnieniem przeliczonego kapitału początkowego w związku z nowelizacją, której wysokość obliczono z zastosowaniem art. 25 ust 1 b ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, czyli podstawę emerytury pomniejszono o sumę kwot pobranych emerytur. Zakład do obliczenia emerytury uwzględnił:

- po korekcie kapitału początkowego na koncie ubezpieczonej kwotę skorygowanego i zwaloryzowanego kapitału początkowego 318531,09 zł
- kwotę składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji 61632,79 zł
- sumę kwot pobranych emerytur 72767,25 zł,
- średnie dalsze trwanie życia 253,50 miesięcy,

- emerytura wyniosła 1212,61 zł i została obliczona przez ZUS zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej w następujący sposób $[(...),79 + (...),09] - (...),25 / 253,50 = 1212,61$ zł.

Wyplata emerytury została zawieszona, gdyż korzystniejszym świadczeniem była dotychczasowa emerytura.

(decyzja k. 51/52 akt emerytalnych)

Wyrokiem z 6.03.2019 r. w sprawie P 20/16 Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 25 ust. 1b ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1270 oraz z 2019 r. poz. 39) w brzmieniu obowiązującym do 30.09.2017 r. w zakresie w jakim dotyczy urodzonych w (...) r. kobiet, które przed 1.01.2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

(okoliczność notoryjna)

Wyrok ten został ogłoszony w dniu 21.03.2019 r. Termin na wniesienie skargi o wznowienie postępowania w związku z w/w wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego upływał zatem w dniu 23.04.2019 r.

(okoliczności notoryjne)

W dniu 23.04.2019 r. ubezpieczona złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych skargę o wznowienie postępowania i uchylenie decyzji o przyznaniu emerytury oraz jej obliczeniu z uwzględnieniem art. 25 ust. 1b ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Wniosła o wydanie nowej decyzji, w której emerytura zostanie obliczona bez zastosowania w/w przepisu, tj. bez pomniejszania o kwotę pobranej wcześniej emerytury.

(wniosek k. 55/56 akt emerytalnych)

Postanowieniem z **9.05.2019** r. ZUS wznowił postępowanie w sprawie emerytury wnioskodawczyni zakończone decyzją z 25.04.2014 r.

(postanowienie k. 57/58 akt emerytalnych)

Decyzją z **9.05.2019** r. ZUS I Oddział w Ł., na skutek wniesienia skargi o wznowienie postępowania przez **C. W.**, uchylił decyzję z dnia **25.04.2014 r.** oraz przyznał ubezpieczonej emeryturę **od dnia 9.04.2014 r.** obliczając jej wysokość od podstawy obliczenia bez pomniejszenia o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego przysługującej na podstawie art. 46 w związku z art. 29 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS. Wysokość emerytury od 1.03.2019 r. wynosi 1665,52 zł. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem jej waloryzacji oraz zwaloryzowany kapitał początkowy. Podstawa obliczenia emerytury wynosi 380163,88 zł (318531,09 zł + 61632,79 zł). Przy ustaleniu wysokości emerytury od dnia 1 marca 2019 r. Zakład uwzględnił wszystkie zmiany w wysokości świadczenia jakie miały miejsce od dnia jej przyznania do dnia 28 lutego 2019 r. oraz zmiany wynikające ze zgłoszonych przez ubezpieczoną wniosków. Zakład podał, że emerytura ustalona w tej decyzji jest nadal świadczeniem mniej korzystnym od dotychczas pobieranej wcześniej emerytury.

(decyzja k. 59/60 akt emerytalnych)

W dniu 16.07.2020 r. ubezpieczona złożyła wniosek o ponowne obliczenie emerytury w związku z ustawą z 19.06.2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

(wniosek k. 61/62 akt emerytalnych)

W odpowiedzi na ten wniosek ZUS pismem z 11.08.2020 r. poinformował odwołującą, że 10.07.2020 r. weszła w życie ustawa z 19.06.2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS, która umożliwia ubezpieczonym

urodzonym w 1953 r. ponowne ustalenie wysokości emerytury powszechnej (przyznanej po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego), której podstawa obliczenia została pomniejszona o kwoty pobranej emerytury wcześniejszej przyznanej na wniosek złożony przed 1.01.2013 r. Zakład podał też, że zgodnie z przepisami tej ustawy ponownego ustalenia wysokości emerytury powszechnej dokona z urzędu po upływie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy zmieniającej.

(pismo ZUS z 11.08.2020 r. k. 63/64 akt emerytalnych)

Zaskarżoną decyzją z 12.01.2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z urzędu ponownie ustalił dla C. W. wysokość emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej od 9.04.2014 r. od dnia, od którego podjęta byłaby wypłata tej emerytury. Podstawa obliczenia emerytury nie podlega pomniejszeniu o kwoty pobranych wcześniejszych emerytur. Wysokość emerytury obliczona została od podstawy obliczenia niepomniejszonej o kwoty pobranych wcześniejszych emerytur. Podstawa obliczenia emerytury wynosi 363893,18 zł ((...).79 zł + 302259,39 zł). Wysokość emerytury od 9.04.2014 r. wynosi 1435,47 zł. Przy ustalaniu wysokości emerytury Zakład uwzględnił wszystkie zmiany w wysokości świadczenia, jakie miały miejsce od dnia jej przyznania do dnia 31.12.2020 r. w tym zmian wynikających z waloryzacji, jakimi emerytura była objęta oraz zmiany wynikające z załatwienia zgłoszonych wniosków.

Wysokość emerytury od 1.01.2020 r. wynosi 1735,52 zł. Emerytura ustalona w n/n decyzji nadal jest świadczeniem mniej korzystnym od dotychczas pobieranej wcześniejszej emerytury przyznanej decyzją z 16.12.2008 r. wobec czego Zakład podał, że będzie kontynuował wypłatę tej emerytury.

(decyzja k. 67/68 akt ZUS)

Wysokość emerytury wcześniejszej przyznana ubezpieczonej w okresie od kwietnia 2014 r. do 30.04.2023 r. przy uwzględnieniu kolejnych waloryzacji kształtuje się następująco:

- od kwietnia 2014 r. 1496,47 zł brutto,
- od lutego 2015 r. 1522,29 zł brutto,
- od 1 marca 2015 r. 1558,29 zł brutto,
- od 1 marca 2016 r. 1562,03 zł brutto,
- od 1 marca 2017 r. 1572,03 zł brutto,
- od 1 marca 2018 r. 1618,88 zł brutto,
- od 1 marca 2019 r. 1688,88 zł brutto,
- od 1 marca 2020 r. 1758,88 zł brutto,
- od 1 marca 2021 r. 1833,46 zł brutto,
- od 1 marca 2022 r. 1961,80 zł brutto,
- od 1 marca 2023 r. 2252,15 zł brutto.

ZUS stosował następujące roczne wskaźniki waloryzacyjne po obliczeniu emerytury z wieku powszechnego:

- od 1.03.2015 r. waloryzacja 100,68% nie mniej niż 36,00 zł w przypadku emerytur,
- od 1.03.2016 r. wskaźnik waloryzacji 100,24 %,

- **od 1.03.2017 r. waloryzacja 100,44% nie mniej niż 10,00 zł w przypadku emerytur,**
- **od 1.03.2018 r. wskaźnik waloryzacji 102,98 %,**
- **od 1.03.2019 r. waloryzacja 102,86% nie mniej niż 70,00 zł w przypadku emerytur,**
- **od 1.03.2020 r. waloryzacja 103,56% nie mniej niż 70,00 zł w przypadku emerytur,**
- **od 1.03.2021 r. wskaźnik waloryzacji 104,24 %,**
- **od 1.03.2022 r. wskaźnik waloryzacji 107,00 %).**

Wysokość spornej emerytury z powszechnego wieku emerytalnego ubezpieczonej bez podwyższania o kwoty pobranych wcześniej emerytur w okresie od kwietnia 2014 r. do 30.04.2023 r. kształtuje się następująco brutto:

- od kwietnia 2014 r. 1148,42 zł brutto,
- od 1 marca 2015 r. 1184,42 zł brutto,
- po ponownym ustaleniu kapitału początkowego od 1 czerwca 2015 r. 1248,61 zł brutto,
- od 1 marca 2016 r. 1251,61 zł brutto,
- od 1 marca 2017 r. 1261,61 zł brutto,
- od 1 marca 2018 r. 1299,21 zł brutto,
- od 1 marca 2019 r. 1369,21 zł brutto,
- od 1 marca 2020 r. 1439,21 zł brutto,
- od 1 marca 2021 r. 1500,23 zł brutto,
- od 1 marca 2022 r. 1605,25 zł brutto,
- od 1 marca 2023 r. 1855,25 zł brutto.

Wysokość spornej emerytury z powszechnego wieku emerytalnego ubezpieczonej bez potrącania o kwoty pobranych wcześniej emerytur w okresie od kwietnia 2014 r. do 1.03.2023 r. kształtuje się następująco brutto:

- od kwietnia 2014 r. 1435,47 zł brutto,
- od 1 marca 2015 r. 1471,47 zł brutto,
- po ponownym ustaleniu kapitału początkowego od 1 czerwca 2015 r. 1535,66 zł brutto,
- od 1 marca 2016 r. 1539,35 zł brutto,
- od 1 marca 2017 r. 1549,35 zł brutto,
- od 1 marca 2018 r. 1595,52 zł brutto,
- od 1 marca 2019 r. 1665,52 zł brutto,
- od 1 marca 2020 r. 1735,52 zł brutto,
- od 1 marca 2021 r. 1809,11 zł brutto,

- od 1 marca 2022 r. 1935,75 zł brutto.

(pisemne informacje ZUS k. 74, 158)

Zgodnie z wiedzą z zakresu finansów i rachunkowości (...) w zaskarżonej decyzji z 12.01.2021 r. poprawnie wyliczył na podstawie art. 24 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, emeryturę z wieku powszechnego dla wnioskodawczyni na dzień 9.04.2014 r. bez pomniejszania o kwoty pobranych emerytur wcześniejszych na kwotę 1435,47 zł.

Pierwsza coroczna waloryzacja emerytury powszechnej, która została przyznana odwołującej w kwietniu 2014 r. mogła nastąpić dopiero w dniu 1 marca 2015 r., ponieważ zgodnie z art. 88 ust. 3 ustawy emerytalnej, corocznej waloryzacji podlega kwota świadczenia i podstawa jego wymiaru w wysokości przysługującej ostatniego dnia lutego roku kalendarzowego, w którym przeprowadza się waloryzację.

Wyliczenie emerytury powszechnej bez pomniejszania o kwoty pobranych emerytur wcześniejszych i przy jednoczesnym przyjęciu ponownego ustalenia wysokości kapitału początkowego mogło nastąpić dopiero od 1.06.2015 r., ponieważ ubezpieczona złożyła wniosek o ponowne ustalenie kapitału początkowego według nowych zasad za okres opieki nad dzieckiem (art. 174 ust. 2 a ustawy emerytalnej) w dniu 10.06.2015 r. Zmiany w prawie powodujące ponowne przeliczenie kapitału początkowego skarżącej obowiązywały od maja 2015 r. (Dz.U. z 2015 r., poz. 552) a zatem nie obowiązywały w dacie przyznania wnioskodawczyni w dniu 9.04.2014 r. prawa do emerytury z tytułu osiągnięcia wieku powszechnego. Ponowne ustalenie kapitału początkowego na skutek rozpoznania w/w wniosku skarżącej z 10.06.2015 r. nie może być wstecznie stosowane do wyliczania jej emerytury powszechnej od dnia 9.04.2014 r.

Kolejne coroczne waloryzacje emerytury powszechnej w okresie od dnia 1 marca 2016 r. do dnia 1 marca 2023 r. pozwany organ rentowy przeprowadził zgodnie z obowiązującymi przepisami art. 88 ust. 1-3 ustawy emerytalnej, stosując w prawidłowy sposób właściwe wskaźniki waloryzacji.

Reasumując, zgodnie z wiedzą z zakresu finansów i rachunkowości w świetle obowiązujących przepisów prawa emerytalnego:

- wyliczenie przez pozwanego spornej emerytury z wieku powszechnego bez dokonywania potrąceń pobranych emerytur wcześniejszych na dzień przyznania prawa do tej emerytury, tj. na dzień 9.04.2014 r. było prawidłowe,
- pierwsza coroczna waloryzacja emerytury wnioskodawczyni mogła najwcześniej nastąpić w dniu 1 marca 2015 r., co pozwany zrobił prawidłowo,
- uwzględnienie ponownego ustalenia kwoty kapitału początkowego od czerwca 2015 r. przy ponownym obliczeniu emerytury z wieku powszechnego mogło nastąpić najwcześniej w czerwcu 2015 r., co pozwany także prawidłowo zrobił,
- wszystkie coroczne waloryzacje od 1 marca 2016 r. do 1 marca 2023 r. zostały przeprowadzone poprawnie przy przyjęciu prawidłowych wskaźników waloryzacyjnych,

co w efekcie oznacza, że w całym badanym okresie emerytura wcześniejsza była dla skarżącej korzystniejsza niż jej emerytura z wieku powszechnego. Na dzień wydania zaskarżonej decyzji z 12.01.2021 r. zwaloryzowana emerytura powszechna przyznana w trybie art. 24 ustawy emerytalnej wynosiła 1735,52 zł bez dokonywania pomniejszenia o kwoty pobranych wcześniejszych emerytur, podczas gdy emerytura wcześniejsza przyznana ubezpieczonej decyzją z 16.12.2008 r. była korzystniejszym, bo na dzień 31.12.2020 r. wynosiła 1758,88 zł.

(częściowo podstawowa opinia biegłej ds. finansów i rachunkowości dr A. S. k. 29- 34, częściowo pierwsza pisemna opinia uzupełniająca biegłej ds. finansów i rachunkowości dr A. S. k. 57- 61, częściowo druga pisemna opinia uzupełniająca biegłej ds. finansów i rachunkowości dr A. S. k. 83-86, częściowo trzecia ustna uzupełniająca opinia

biegłej ds. finansów i rachunkowości dr A. S. – e-prot. z 27.07.2022 r.: 00:03:12-00:15:08, częściowo czwarta pisemna uzupełniająca opinia biegłej ds. finansów i rachunkowości dr A. S. k. 123 -127

Po dniu wydania zaskarżonej decyzji z 12.01.2021 r. organ rentowy nie wydał żadnej decyzji dotyczącej zmiany wysokości spornego świadczenia, a tym samym ZUS nie wypłacił żadnego wyrównania wnioskodawczyni tytułem świadczenia emerytalnego, ponieważ nie ma ku temu podstaw, albowiem w całym badanym okresie Zakład wypłacał odwołującej emeryturę wcześniejszą, a ta była świadczeniem wyższym niż emerytura powszechna obliczona od dnia jej przyznania tj. od dnia 9.04.2014 r. bez dokonywania pomniejszenia o kwoty pobranych emerytur wcześniejszych, przy przyjęciu ponownego ustalenia kapitału początkowego od czerwca 2015 r. oraz przy zastosowaniu wszystkich corocznych waloryzacji po dniu przyznania emerytury powszechnej.

(okoliczność niesporna, a nadto okoliczność przyznana przez ZUS k. 112, 139)

Powyższy stan faktyczny został odtworzony na podstawie powołanych dokumentów zalegających w aktach ZUS-owskich, których autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania, a i Sąd nie znalazł powodów by czynić to z urzędu.

Sąd Okręgowy oparł swoje ustalenia jedynie częściowo na opiniach podstawowej i uzupełniających biegłego z zakresu finansów i rachunkowości (...) przyjmując je w wariacie, który potwierdził prawidłowość wyliczeń pozwanego. Jedynie taki wariant odpowiada bowiem prawu z następujących przyczyn. Praktycznie każda z opinii w/w biegłej zawiera błędy, które wykluczały przyjęcie bez zastrzeżeń jej wniosków końcowych jako podstawę faktyczną rozstrzygnięcia w n/n sprawie. W pierwszej opinii biegła nieprawidłowo wyliczyła sporne świadczenie, nie podwyższyła kapitału początkowego, nie dokonała waloryzacji w 2021 r. W drugiej opinii także została źle wyliczona emerytura, ponieważ wyliczona przez biegłą wysokość emerytury powszechnej, która została przyznana ubezpieczonej w kwietniu 2014 r. zawierała waloryzację roczną z 2015 r., co jest sprzeczne z wyraźnym i jednoznacznym brzmieniem art. 88 ust. 3 ustawy emerytalnej. Sąd zważył także, że dopiero w drugiej uzupełniającej opinii biegła zastosowała prawidłowe wskaźniki waloryzacji, które trafnie zgłosił w zastrzeżeniach po pierwszej uzupełniającej opinii pozwany organ emerytalny. Trzecia opinia też była nieprawidłowa bo biegła wyliczyła w niej wysokość emerytury w kwietniu 2014 r. z przyjęciem kapitału początkowego, który został ponownie ustalony przez ZUS na wniosek ubezpieczonej złożony dopiero w czerwcu 2015 r. w związku z nowymi zasadami dotyczącymi uwzględnienia okresu opieki nad dzieckiem z art. 174 ust. 2 a ustawy emerytalnej, obowiązującymi od maja 2015 r. (Dz.U. z 2015 r., poz. 552). Stąd też powstały rozbieżności co do dwóch okresów zwaloryzowanego kapitału początkowego w wyliczenia biegłej ostatecznie zgadzają się z poprawnym wyliczeniem ZUS, gdyż oczywistym jest, że jeżeli kapitał początkowy został w związku z tymi zmianami ponownie obliczony w czerwcu 2015 r., to dopiero od tej daty można go w tej wysokości przyjmować do obliczenia emerytury, a nie wstecz tj. przed złożeniem wniosku o przeliczenie kapitału początkowego i przed wejściem w życie zmiany z maja 2015 r. umożliwiającej takie ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego. Natomiast coroczne waloryzacje od 1 marca 2016 r. oraz w kolejnych latach w uzupełniających opiniach biegłej zgadzały się z wyliczeniem Zakładu. Ostatecznie więc Sąd, celem porównania, zobowiązał ZUS do złożenia pisma z wykazaniem kwot jakie ubezpieczonej przysługiwały tytułem emerytury wcześniejszej w okresie od kwietnia 2014 r. do chwili obecnej, przy podaniu kwot brutto i uwzględnieniu kolejnych rocznych waloryzacji, zaś przy wskazaniu spornej emerytury bez podwyższania jej o kwoty pobranych emerytur wcześniejszych w rozbięciu na okresy: od kwietnia 2014 r., od 1 marca 2015 r., po ponownym ustaleniu kapitału początkowego od 1 czerwca 2015 r. i od 1 marca każdego kolejnego roku, co pozwany wykonał załączając wyliczenia zalegające za kartą 158 akt sprawy, które zgadzają się z ostatecznymi wyliczeniami biegłej. Z dowodów tych wynika, że zawsze emerytura z wieku powszechnego odwołującej była niższa od wypłacanej jej emerytury wcześniejszej, wobec czego ZUS wykazał, że w badanym okresie od kwietnia 2014 r. prawidłowo wypłacał świadczenie korzystniejsze. Należy wyjaśnić, że przyjęcie jedynie w części opinii biegłej w wariacie pozbawionym omówionych uchybień w zakresie sprzeczności z prawem jest wynikiem zastosowanych w sprawie przepisów prawnych i leży wyłącznie w kompetencjach orzeczniczych Sądu, stąd w tym zakresie w jakim opinie biegłego A. S. zawierały wyliczenia oparte na niemających uzasadnienia w prawie założeniach, nie mogły mieć i nie miały znaczenia. Nie zmienia to jednak w żaden sposób faktu, że biegła ta odpowiedziała w uzupełniających

opiniach na niemal wszystkie zastrzeżenia pozwanego i zweryfikowała ich poprawność prawie w całości słusznie je uwzględniając, co potwierdziło ostatecznie, że wyliczenia ZUS były prawidłowe.

Sąd Okręgowy postanowieniem z 26.10.2022 r. oddalił wniosek pełnomocnika wnioskodawczyni o kolejne uzupełnienie opinii biegłej, albowiem wszelkie wątpliwości, o których mowa w piśmie procesowym pełnomocnika wnioskodawczyni z 20.09.2022 r. (data prezentaty k. 128) i z 20.10.2022 r. (data prezentaty k. 141) zostały już wyjaśnione w opinii uzupełniającej biegłej, z której wynika, że: zwaloryzowana w 2020 r. emerytura wskaźnikiem waloryzacji była niższa od podanej kwoty waloryzacji 70 zł i dlatego została dodana brakująca kwota do 70 zł co dało kwotę emerytury 1735,52 zł (tak jak przyjął ZUS – patrz uzupełniająca ustna opinia biegłej e-prot. z 27.07.2022 r.: 00:15:08 w zw. opinią k. 61 i k. 86), ponownie ustalony kapitał początkowy na skutek wniosku odwołującej z czerwca 2015 r. nie mógł zostać uwzględniony do wyliczenia emerytury wstecz od dnia 9.04.2014 r., a jedynie od 1.06.2015 r. z w/w względów, a sposoby waloryzacji wynikają z przepisów, które Sąd zna z urzędu. Nie zachodziła więc dalsza konieczność uzupełniania opinii przez biegłą, stąd także wniosek pełnomocnika skarżącej zgłoszony po raz kolejny na ostatniej rozprawie pomimo jego wcześniejszego oddalenia, nie zasługiwał na uwzględnienie, gdyż wszystkie sporne kwestie, które wymagały uzyskania opinii specjalistycznej zostały wystarczająco wyjaśnione. Biegła wprost wskazała, że jej kolejna opinia uzupełniająca z września 2022 r. i wcześniejsza z maja 2022 r. w zakresie wyliczonej emerytury i waloryzacji są zgodne ze stanowiskiem ZUS. Ponadto biegła podzieliła zastrzeżenia pozwanego z pisma procesowego z 12.08.2022 r. (data wpływu 16.08.2022 r.) wprost zwracając uwagę, że wnioskodawczyni miała przyznaną emeryturę od 9.04.2014 r. więc waloryzacja powinna nastąpić od 1.03.2015 r. Biegła wskazała to w tabeli 1 podając zestawienie rozliczenia kapitału początkowego i emerytury z podaniem, które wskaźniki i kwoty są zgodne z przyjętymi przez ZUS. Z przedstawionych zestawień w tabeli 1 wyliczenia z opinii uzupełniającej biegłej z maja 2022 r. są zgodne z decyzjami Zakładu z dnia 29.07.2015 r., 9.05.2019 r., 12.01.2021 r. Biegła podała, że od 2015 r. ZUS w obliczeniach emerytury odwołującej brał pod uwagę podwyższenie zwaloryzowanego kapitału początkowego z 2015 r. Z tabeli 2 wynika, że waloryzacja emerytur przedstawiona w decyzji z 9.05.2019 r. i 12.01.2021 r. także pokrywa się wyliczeniami biegłej zawartymi w opinii uzupełniającej z maja 2022 r. W opinii biegłej z września 2022 r. zwaloryzowana kwota emerytury powszechnej bez tzw. pomniejszenia od 1.01.2021 r. wyniosła 1735,52 zł tak jak w zaskarżonej decyzji.

Samo niezadowolenie strony z oceny przedstawionej przez biegłych nie uzasadnia potrzeby dopuszczenia przez sąd dowodu z opinii innych biegłych (wyr. SN z 6.10.2009 r., II UK 47/09, L.). Zwracał na to także uwagę Sąd Najwyższy w wyroku z 8 lipca 1999 r., II UKN 37/99 (OSNAPiUS 2000/20/741) wskazując, że sąd nie jest obowiązany do uwzględniania kolejnych wniosków dowodowych strony tak długo, aż udowodni ona korzystną dla siebie tezę i pomija je od momentu dostatecznego wyjaśnienia spornych okoliczności sprawy. Granicę obowiązku prowadzenia przez sąd postępowania dowodowego wyznacza podlegająca kontroli instancyjnej ocena, czy dostatecznie wyjaśniono sporne okoliczności sprawy (wyr. SN z 25.9.1997 r., II UKN 271/97, OSNP 1998, Nr 14, poz. 430). Dostateczne wyjaśnienie okoliczności spornych w sprawie nie jest równoznaczne z uzyskaniem dowodu korzystnego dla strony niezadowolonej z faktów wynikających z dowodów dotychczas przeprowadzonych (wyrok SN z 28 lutego 2001 r., II UKN 233/00, L.). Żądanie ponowienia lub uzupełnienia dowodu z opinii biegłych jest bezpodstawne, jeżeli sądy uzyskiwały od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania (wyrok SN z 20.10.1999 r., II UKN 158/99, OSNAPiUS 2001/2/51).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlega oddaleniu.

Na wstępie wskazać należy, że przedmiot sporu w sprawach ubezpieczeniowych determinuje w pierwszej kolejności przedmiot decyzji organu rentowego zaskarżonej do sądu ubezpieczeń społecznych, a w drugim rzędzie zakres odwołania od tej decyzji, ponieważ rozpoznając odwołanie od decyzji organu rentowego, sąd ubezpieczeń społecznych rozstrzyga o zasadności odwołania w granicach wyznaczonych, z jednej strony, zakresem samego odwołania, a z drugiej przez przedmiot decyzji (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 1 września 2010 r., III UK 15/10, z dnia 9 września 2010 r., II UK 84/10, z dnia 6 września 2000 r., UKN 685/99, OSNP 2002 nr 5, poz. 121 oraz postanowienia

Sądu Najwyższego: z dnia 18 lutego 2010 r., III UK 75/09, OSNP 2011 nr 15-16, poz. 215; z dnia 3 lutego 2010 r., II UK 314/09).

Przechodząc do oceny merytorycznej odwołania przypomnieć należy, że istota niniejszego sporu sprowadzała się do ustalenia, czy tak jak to przyjął ZUS w zaskarżonej decyzji z 12.01.2021 r. emerytura wcześniejsza wnioskodawczyni jest świadczeniem korzystniejszym niż emerytura z wieku powszechnego wyliczona w tej decyzji bez pomniejszania o kwoty pobranych emerytur wcześniejszych od dnia 9.04.2014 r., przy uwzględnieniu wszystkich wniosków i waloryzacji jakie miały miejsce po dniu jej przyznania.

Badając zasadność odwołania Sąd zważył, że zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U.2022 r., poz. 504 ze zm. - zwanej dalej także ustawą emerytalną) emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25, przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183. W myśl ust. 2 i 3 niniejszego przepisu wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach. Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach.

Ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn (art. 24 ust. 1 ustawy emerytalnej).

Stosownie do art. 25 ust. 1 ustawy emerytalnej podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, z waloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Zgodnie z art. 25 ust. 1 b ustawy emerytalnej, jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę częściową lub emeryturę na podstawie przepisów art. 46, 50, 50a, 50e, 184 lub art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215 oraz z 2021 r. poz. 4), podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ustaloną zgodnie z ust. 1, pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach (art. 26 ust. 2 ustawy emerytalnej).

Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach (art. 26 ust. 3 ustawy emerytalnej).

Zgodnie zaś z treścią art. 26 ust. 4 ustawy emerytalnej, Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2.

Przypomnieć także warto, że kwestie równego traktowania kobiet urodzonych (...) w świetle zasad przeliczenia ich emerytur w wieku powszechnym była przedmiotem rozpoznania Trybunału Konstytucyjnego w sprawie P 20/16 zakończonej wyrokiem z 6.03.2019 r. Stosownie do treści tego wyroku art. 25 ust. 1 b ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1270 oraz z 2019 poz. 39) w brzmieniu obowiązującym do 30.09.2017 r. w zakresie w jakim dotyczy urodzonych w (...) r. kobiet, które przed 1.01.2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (OTK-A 2019/11).

Wnioskodawczyni niewątpliwie ma taką świadomość, skoro sama domagając się wznowienia postępowania zakończonego prawomocną decyzją przed ZUS z dnia **25.04.2014 r.**, powoływała się na to właśnie orzeczenie TK.

W dniu 10.07.2020 r. weszła w życie ustawa z 19.06.2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. poz. 1222; dalej także jako ustawa zmieniająca). Ustawa ta dostosowała przepisy do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z 6.03.2019 r., P 20/16, wprowadzając możliwość obliczenia wysokości emerytury powszechnej bez pomniejszania podstawy jej obliczenia. Ustawa zmieniająca w art. 1 dodała do ustawy emerytalnej art. 194i i art. 194j.

Sąd Okręgowy zważył, że zgodnie z art. 194i ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 291) do ustalenia podstawy obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ubezpieczonego urodzonego w (...) r., nie stosuje się przepisu art. 25 ust. 1 b, jeżeli wniosek o przyznanie tej emerytury zgłosi w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy z 19.06.2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. poz. 1222), pod warunkiem, że prawo do emerytury przed osiągnięciem wieku emerytalnego ma ustalone na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1.01.2013 r.

Natomiast zgodnie z art. 194j ust. 1 ustawy emerytalnej, kwotę emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ubezpieczonemu urodzonemu w (...) r., który wcześniej pobierał emeryturę wymienioną w art. 25 ust. 1b na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1 stycznia 2013 r., ustala się ponownie od podstawy ustalonej z zastosowaniem art. 194i. Przeliczeniu podlega podstawa obliczenia emerytury przyjęta w decyzji o ustaleniu prawa do emerytury (art. 194j ust. 2 ustawy emerytalnej). Do ustalenia nowej kwoty emerytury przyjmuje się średnie dalsze trwanie życia przyjęte w decyzji o ustaleniu prawa do emerytury, a następnie uwzględnia się kolejne zmiany wysokości świadczenia (art. 194j ust. 3 ustawy emerytalnej). Emerytura w ponownie ustalonej wysokości przysługuje od dnia, od którego podjęto wypłatę emerytury przyznanej na podstawie art. 24, a w przypadku gdy prawo do tej emerytury było zawieszone - od dnia, od którego mogłaby być podjęta jej wypłata (art. 194j ust. 4 ustawy emerytalnej). Jeżeli ponownie ustalona wysokość emerytury przyznanej na podstawie art. 24 jest wyższa od wypłacanej dotychczas, emerytowi wypłaca się wyrównanie. Kwotę wyrównania stanowi różnica między sumą kwot emerytur, jakie przysługiwałyby w okresie od dnia, o którym mowa w ust. 4, do dnia wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, z uwzględnieniem ich waloryzacji, a sumą kwot wypłaconych w tym okresie (art. 194j ust. 5 ustawy emerytalnej).

Należy podkreślić, że przepis art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej nie został usunięty z porządku prawnego wobec wszystkich ubezpieczonych, a jedynie wobec osób z rocznika 1953. Do pozostałych ubezpieczonych ma on nadal zastosowanie. Przepis art. 194j ustawy emerytalnej wprowadził zatem dla ubezpieczonych z rocznika 1953 wyjątek, w stosunku dla pozostałych ubezpieczonych, w postaci korzystniejszej regulacji, polegającej na wyeliminowaniu przy ustalaniu wysokości emerytury art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej.

W realiach n/n sprawy ZUS na mocy zaskarżonej decyzji z **12.01.2021 r.** z urzędu w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 6.03.2019 r. w sprawie P 20/16 ponownie ustalono dla ubezpieczonej wysokość emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 53 ze zm.) od dnia, od którego byłaby podjęta wypłata emerytury tj. **od 9.04.2014 r.**

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że zaskarżoną decyzją z **12.01.2021 r.** przeliczono świadczenie wnioskodawczyni z poszanowaniem w/w zasad czyli bez pomniejszenia podstawy emerytury wnioskodawczyni o sumę kwot pobranych emerytur wcześniejszych, przy uwzględnieniu wszystkich zmian wysokości świadczenia jakie miałyby miejsce od dnia jej przyznania do dnia 31.12.2020 r. w tym zmian wynikających z waloryzacji jakimi emerytura była objęta oraz zmiany wynikające z załatwienia zgłoszonych wniosków.

Wysokość emerytury ponownie ustalono zaskarżoną decyzją z **12.01.2021 r.** na dzień **9.04.2014 r.** od podstawy obliczenia emerytury w kwocie 363893,18 zł (61632,79 zł + 302259,39 zł), będącej wynikiem sumy kwoty składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji i kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego,

podzieloną przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego czyli 253,50 miesięcy.

Tak wyliczone świadczenie emerytalne na dzień **9.04.2014** r. bez dokonywania dotychczas wykonywanych potrąceń oczywiście wzrosło i wyniosło 1435,47 zł, podczas gdy kwota uprzednio ustalonej emerytury w wieku powszechnym na mocy decyzji z **25.04.2014** r. wynosiła 1148,42 zł. Emerytura powszechna wnioskodawczyni na dzień 1.01.2021 r. przy wyliczeniu bez dokonywania tzw. pomniejszenia na kwotę 1735,52 zł, okazała się nadal świadczeniem mniej korzystnym od dotychczas wypłacanej emerytury wcześniejszej, która wyliczona na dzień 31.12.2020 r. wynosiła 1758,88 zł, wobec czego postanowiono kontynuować wypłatę tego właśnie świadczenia.

Wnioskodawczyni jest więc nadal uprawniona do emerytury w wieku wcześniejszym jako świadczenia korzystniejszego. Jego zaś wysokość wskutek wydania orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny oraz następujących po nim zmian legislacyjnych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS, z uwagi na inny zakres przedmiotowy orzeczenia nie mogła ulec żadnym modyfikacjom.

Zauważyć należy, że wprowadzenie nowych regulacji prawnych z uwzględnieniem usankcjonowanych przez Trybunał Konstytucyjny zasad nie jest równoznaczne w każdym przypadku z realnym wzrostem wypłacanych świadczeń i nie może stanowić asumptu do dowolnego interpretowania faktycznie zaistniałych zdarzeń tak by rzeczywiście doprowadzić do ich wzrostu.

Odnosząc się do zarzutów dotyczących prawidłowości dokonywanych przez Zakład waloryzacji spornego świadczenia Sąd zważył, że zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy emerytalnej, emerytury i renty podlegają corocznie waloryzacji od dnia 1 marca. W ust. 2 tego artykułu postanowiono, że waloryzacja polega na pomnożeniu kwoty świadczenia i podstawy jego wymiaru przez wskaźnik waloryzacji. W wyniku przeprowadzonej waloryzacji kwota świadczenia nie może ulec obniżeniu. W ust.3 tego przepisu postanowiono zaś, że waloryzacji podlega kwota świadczenia i podstawa jego wymiaru w wysokości przysługującej ostatniego dnia lutego roku kalendarzowego, w którym przeprowadza się waloryzację. Waloryzacja obejmuje emerytury i renty przyznane przed terminem waloryzacji

Zgodnie z art. 89 ust. 6 ustawy emerytalnej, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ogłasza w drodze komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w terminie 3 dni roboczych od dnia ogłoszenia przez Prezesa GUS komunikatu, o którym mowa w art. 96 ust. 1 pkt 1 i 2, wskaźnik waloryzacji, biorąc pod uwagę wskaźniki, o których mowa w ust. 1 2, jak również wysokość zwiększenia, o którym mowa w ust. 3.

Mając na uwadze powyższe Sąd zważył zatem, że zgodnie z cytowanym wyżej przepisem ust. 3 art. 88 ustawy emerytalnej, pierwsza roczna waloryzacja emerytury z wieku powszechnego skarżącej, którą nabyła od dnia 9.04.2014 r. była możliwa dopiero w dniu 1 marca 2015 r. i tak też prawidłowo zrobił pozwany organ rentowy.

Ponadto Sąd zważył, że przedstawione wskaźniki waloryzacyjne zastosowane przez pozwanego organ emerytalny oraz kwoty zwaloryzowanych corocznie emerytur bez tzw. pomniejszenia, które pozwany podał w piśmie procesowym za k. 74 oraz kwoty zwaloryzowanych corocznie emerytur wcześniejszych i kwoty spornych emerytur wyliczonych bez podwyższenia zalegające za k. 158 akt sprawy oraz uzupełniająca opinia biegłego A. S. z maja 2022 r. (k. 86) wskazuje jednoznacznie, że wszelkie waloryzacje były przez ZUS dokonywane zgodnie z obowiązującymi wskaźnikami waloryzacji w poszczególnych latach, a także, że waloryzacje te zostały przeprowadzone bezbłędnie przez pozwanego - w tym również w szczególności waloryzacja z 2020 r., która była dokonana wskaźnikiem waloryzacyjnym 104,04% ale nie mogła być niższa niż waloryzacja o kwotę 70 zł. W tym zakresie uzupełniająca opinia biegłego prawidłowo uwzględniła zgłoszone zastrzeżenia przez pozwanego co do przyjętych wskaźników waloryzacyjnych i jednocześnie w sposób wyczerpujący odniosły się do wątpliwości strony skarżącej. W tym stanie rzeczy odwołanie także i w tym zakresie okazało się pozbawione uzasadnionych prawnie podstaw.

Co zaś tyczy zarzutu nieuwzględnienia przez pozwanego ponownego ustalenia kapitału początkowego wnioskodawczyni po rozpoznaniu jej wniosku z dnia 10 czerwca 2015 r. do obliczenia jej emerytury z wieku powszechnego, to wskazać należy, że zgodnie z art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 5 marca 2015 r. o zmianie ustawy o

emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015 r. Nr 552) w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (obecnie Dz.U. z 2015 r. Nr 748 ze zm.) wprowadza się następujące zmiany (m.in.): w art. 174p0 ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu: "2a. Przy ustalaniu kapitału początkowego do okresów, o których mowa w art. 7 pkt 5 stosuje się art. 53 ust. 1 pkt 2.". Analiza akt emerytalnych wnioskodawczyni i poczynionych na ich podstawie ustaleń faktycznych w sprawie nie pozostawia żadnych wątpliwości Sądu, że pozwany prawidłowo zaliczył do okresu nieskładkowego okres urlopu wychowawczego zgodnie z art. 7 pkt 5 ustawy emerytalnej, który stanowi, że przypadające przed dniem nabycia prawa do emerytury lub renty okresy urlopu wychowawczego, urlopu bezpłatnego udzielonego na podstawie przepisów w sprawie bezpłatnych urlopów dla matek pracujących opiekujących się małymi dziećmi, innych udzielonych w tym celu urlopów bezpłatnych oraz okresy niewykonywania pracy - z powodu opieki nad dzieckiem: a) w wieku do lat 4 - w granicach do 3 lat na każde dziecko oraz łącznie - bez względu na liczbę dzieci - do 6 lat, b) na które ze względu na jego stan fizyczny, psychiczny lub psychofizyczny przysługuje zasiłek pielęgnacyjny - dodatkowo w granicach do 3 lat na każde dziecko. Wniosek o przeliczenie kapitału początkowego z uwzględnieniem art. 174 a ustawy emerytalnej w związku z w/w nowelizacją, która weszła w życie w maju 2015 r. ubezpieczona złożyła w dniu 10 czerwca 2015 r. wobec czego ponownie ustalony kapitał początkowy skarżącej na skutek rozpoznania tego wniosku mógł zostać uwzględniony do wyliczenia jej emerytury powszechnej od 1 czerwca 2015 r. (zob. art. 100 ustawy emerytalnej). Pozwany prawidłowo zatem uwzględnił ponownie ustalony kapitał początkowy skarżącej od dnia 1 czerwca 2015 r. przy wyliczeniu spornej emerytury z wieku powszechnego w zaskarżonej decyzji. Nie ma bowiem możliwości prawnej by został on po ponownym ustaleniu w czerwcu 2015 r. uwzględniony wstecz od dnia nabycia prawa do emerytury powszechnej w dniu 9.04.2014 r. Zarzut pozwanego w tym zakresie był słuszny i został w uzupełniającej opinii biegłej po jego zgłoszeniu prawidłowo uwzględniony. Żądanie powódki by ustalony ponownie, na jej wniosek z czerwca 2015 r., kapitał początkowy uwzględnić wstecz od dnia nabycia przez nią spornej emerytury powszechnej w dniu 9.04.2014 r., nie zasługuje na uznanie, gdyż nie ma podstaw prawnych do jego uwzględnienia.

Z załączonego do akt zestawienia kwot emerytury wcześniejszej od kwietnia 2014 r. do 30.04.2023 r. oraz spornej emerytury bez podwyższania o kwoty pobranych wcześniej emerytur (k. 158), a także kwot tej emerytury bez pomniejszania o te kwoty (k. 74), wynika przy tym, że emerytura wcześniejsza, którą ubezpieczona pobierała i nadal pobiera jest dla niej korzystniejsza niż emerytura z wieku powszechnego. Powyższe świadczenia emerytalne, przyznane na różnych podstawach prawnych, istnieją równolegle. Ograniczeniu podlega jedynie wypłata jednego ze świadczeń. Zgodnie z art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej, w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Wobec powyższego w świetle zebranego materiału dowodowego pozwany Zakład wykazał, że w badanym okresie od kwietnia 2014 r. prawidłowo wypłacał skarżącej emeryturę wcześniejszą jako świadczenie korzystniejsze, a także, że nadal jest to dla ubezpieczonej świadczenie korzystniejsze niż emerytura z wieku powszechnego obliczona bez pomniejszania o kwoty pobranych emerytur wcześniejszych, przy uwzględnieniu wszystkich zmian wysokości tego świadczenia po dniu jego przyznania, wniosków złożonych przez ubezpieczoną oraz rocznych waloryzacji.

Ponadto w opinii biegłej z września 2022 r. zwaloryzowana kwota emerytury powszechnej bez tzw. pomniejszenia od 1.01.2021 r. wyniosła 1735,52 zł, tak jak w zaskarżonej decyzji, a kwota emerytury wcześniejszej wynosiła na dzień 1758,88 zł. W całym badanym okresie w świetle materiału dowodowego emerytura wcześniejsza okazała się korzystniejsza niż wyliczona emerytura powszechna bez pomniejszenia, a więc nie ma podstaw do wyrównania ewentualnego świadczenia emerytalnego.

Reasumując - samo subiektywne przekonanie wnioskodawczyni, że kwota wyliczonej emerytury w zaskarżonej decyzji z 12.01.2021 r. jest za niska, w sytuacji braku udowodnienia przez nią rzeczywistych błędów organu rentowego, nie może skutkować zmianą zaskarżonej decyzji. Organ rentowy prawidłowo bowiem dokonał ponownego ustalenia wysokości emerytury wnioskodawczyni w badanej decyzji, trafnie uznając, że jest ona nadal świadczeniem mniej korzystnym niż pobierana dotąd emerytura wcześniejsza.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie, o czym orzeczono, jak w sentencji wyroku.

A.P.